

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.7.2018
C(2018) 5139 final

Herr talman,

Kommissionen tackar för riksdagens motiverade yttrande om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten (COM(2018) 0131 final).

Förslaget, som lades fram inom ramen för paketet om social rättvisa, ingår i en rad initiativ från kommissionen för att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och stödja rättvisa och välfungerande arbetsmarknader. Syftet med förslaget är att stärka den inre marknaden, vilket är en av de frågor som Junckerkommissionen prioriterat.

Under de senaste tio åren har antalet personer som flyttar fördubblats och uppgick 2017 till 17 miljoner. Kommissionen har lagt fram flera förslag för att se till att EU-lagstiftningen om fri rörlighet för arbetstagare, friheten att tillhandahålla tjänster och samordningen av de sociala trygghetssystemen motsvarar den sociala och ekonomiska verkligheten i medlemsstaterna och kan möta utmaningarna med en ökad rörlighet inom Europa. Man är dock fortfarande bekymrad över om dessa regler kan tillämpas och genomföras på ett effektivt sätt. Förslaget om att inrätta en europeisk arbetsmyndighet syftar till att råda bot på detta problem genom att se till att myndigheten kan tillhandahålla relevant information och relevanta tjänster till enskilda och arbetsgivare samt stödja medlemsstaterna i deras samarbete, informationsutbyte, samordnade och gemensamma inspektioner, riskbedömning, kapacitetsuppbyggnad, medling och samarbete vid gränsöverskridande störningar på arbetsmarknaden.

Kommissionen har noterat att riksdagen anser att förslaget inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Kommissionen tar tillfället i akt att klargöra vissa delar av förslaget, vilket förhoppningsvis ska mildra riksdagens betänkligheter.

Urban Ahlin
Riksdagens talman
SE – 100 12 STOCKHOLM

Kommissionen anser att målen för förslaget inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på nationell, regional eller lokal nivå, och kan bättre uppnås på unionsnivå av följande skäl: Tillhandahållandet av såväl aktuell information som aktuella tjänster av hög kvalitet till allmänheten om rättigheter och skyldigheter i gränsöverskridande situationer behöver samordnas på EU-nivå för att en enhetlig, tydlig och effektiv strategi ska kunna säkerställas. Tillämpningen av unionsrätten i fråga om arbetstagarnas rörlighet över gränserna och samordning av de sociala trygghetssystemen bygger på samarbete mellan medlemsstaterna. För att öka synergieffekterna och stödja samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller tillämpningen av unionslagstiftningen på ovannämnda områden, garantera ett tydligt rättsläge för myndigheter och enskilda och nå en samsyn på tillsynsbehovet är det även nödvändigt att utarbeta en samordnad gemensam EU-strategi i stället för ett ibland komplext nät av bilaterala eller multilaterala avtal.

Förslaget lades fram eftersom kommissionen har dragit lärdomar av diskussionerna om översynen av direktivet om utstationerade arbetstagare och förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen. Behovet av att stärka det administrativa samarbetet för att bekämpa bedrägerier samt förbättra insynen i informationen stod högt på dagordningen, både i Europaparlamentet och rådet.

När det gäller det mervärde som motiverar inrättandet av en myndighet som ska få uppgifter som tidigare endast utfördes i begränsad utsträckning eller inte alls, redogjorde kommissionen mycket noggrant för den nuvarande situationen i den konsekvensbedömning som åtföljde förslaget. Ett offentligt och flera riktade samråd föregick konsekvensbedömningen och visade att det finns ett behov av att tillhandahålla operativt stöd till nationella myndigheter på olika områden inom det gränsöverskridande samarbetet samt ett behov av att tillhandahålla lättillgänglig information till medborgarna om deras rättigheter och skyldigheter. På basis av flera studier som gjorts inom ramen för det europeiska forumet för att förbättra samarbetet när det gäller att bekämpa odeklarerat arbete samt av experter på samordningen av de sociala trygghetssystemen visar konsekvensbedömningen begränsningar i det nuvarande ramverket när det gäller informationsutbyte, gemensamma och samordnade inspektioner, den administrativa kapaciteten att handlägga gränsöverskridande fall, medling i tvister och stöd vid gränsöverskridande störningar på arbetsmarknaden.

I sitt motiverade yttrande uttrycker riksdagen oro över att det finns en risk för att det skapas ytterligare strukturer och merarbete för medlemsstaterna. Kommissionen är väl medveten om att inrättandet av Europeiska arbetsmyndigheten leder till en rad konkreta organisatoriska utmaningar. För att se till att övergången blir så smidig som möjlig har kommissionen inrättat en rådgivande grupp som sammanför företrädare för medlemsstaterna, Europaparlamentet, arbetsmarknadens parter på europeisk nivå och andra aktörer. Även om gruppen inte deltar i lagstiftningsarbetet är det dess uppgift att ge kommissionen råd om hur den ska utforma den framtida myndigheten med beaktande av god praxis, och förutse och åtgärda eventuella utmaningar för att säkerställa att den framtida myndigheten är verksam så snart som förslaget godkänns.

Slutligen syftar kommissionens förslag till att minska befintliga strukturer samt medlemsstaternas arbetsbörda genom att öka synergieffekterna, förbättra samarbetet och skapa stordriftsfördelar med hjälp av en europeisk samordningsmekanism.

I sitt motiverade yttrande uttrycker riksdagen även oro över de gemensamma inspektioner och den medling som föreslagits. Kommissionen påminner om att myndighetens främsta syfte är att bidra till en fri och rättvis rörlighet för arbetstagarna på den inre marknaden. Förslaget syftar till att öka och underlätta samarbetet mellan arbetsmarknadsmyndigheterna i medlemsstaterna och att bättre handlägga gränsöverskridande situationer, inte att ersätta nationella myndigheter eller ta över deras uppgifter. Genom den föreslagna myndigheten ämnar kommissionen tillhandahålla operativt stöd vid gränsöverskridande situationer. Till exempel kan myndigheten hjälpa nationella inspektörer att samordna och organisera gemensamma kontroller. Myndigheten kan också hjälpa nationella inspektörer från olika medlemsstater att kommunicera med varandra och utbyta information om bland annat företag, överträdelse av lagar samt påföljder.

Med hjälp av myndigheten vill kommissionen i mån av möjlighet minska byråkratin för personer, företag och förvaltningar som flyttar. I detta arbete kommer myndigheten att fullt ut respektera nationell praxis, inbegripet den roll som arbetsmarknadsparterna spelar, samt lagstiftningen på området för arbetsinspektioner och medling.

Riksdagens motiverade yttrande har lämnats till relevanta avdelningar inom kommissionen. Diskussioner om förslaget pågår för närvarande mellan kommissionen och medlagstiftarna – Europaparlamentet och rådet.

Kommissionen hoppas att klargörandena i denna skrivelse ger svar på de frågor som Sveriges riksdag har tagit upp och ser fram emot att fortsätta den politiska dialogen.

Med vänlig hälsning

*Věra Jourová
Ledamot av kommissionen*